

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 15 febr. 1892, kl. 12 midd

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion angående utvidgad rätt för medlemmar af svenska kyrkan att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet.

Under hänvisande till sin framställning i ämnet vid sistlidne Riksdag (motion n:o 153 inom Andra Kammaren) har herr *P. Waldenström* uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet öfverlemnad motion, n:o 60, å nyo förordat införandet af fakultativt civiläktenskap för medlemmar af svenska statskyrkan och i sådant hänseende anhållit, »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af nu gällande lag om formen för äktenskaps ingående, att äktenskap mellan medlemmar af svenska kyrkan, som det önska, må kunna afslutas inför borgerlig myndighet».

I den motion, hvartill i den nu föreliggande framställningen hänvisas, erinrade motionären, huru som det hvarken för staten, kyrkan eller kontrahenterna sjelfva kunde vara gagneligt, att en kyrklig handling såsom vigseln påtvingades de sistnämnde, ehuru de ansåge en

Bih. till Riksd. Prot. 1892. 7 Saml. 8 Häft. (N:is 10, 11.)

dylik ceremoni fullkomligt värdelös, ja, må hända öppet uttalade sitt förakt för densamma, samt huru det för vigselförrättaren måste vara vidrigt att nödgas utföra en kyrklig akt, som han icke kunde betrakta annorlunda än såsom en osanning.

Hvad motionären och vid förhandlingarne inom Riksdagen hans meningsfränder sålunda anfört till stöd för den föreslagna reformen, har icke förmått rubba utskottets tillförene flera gånger uttalade öfvertygelse, att den frihet att efter godtycke välja emellan den kyrkliga och den borgerliga formen för äktenskaps ingående, som påyrkas af motionären, icke bör komma till stånd. När nemligen staten för stiftandet af ett lagligt äktenskap bestämt en viss form, hvilken den från sin synpunkt funnit vara den mest värdiga för en i samhällets såväl som den enskildes lif så djupt ingripande handling som ingäendet af en äktenskaplig förening, bör staten icke heller göra den eftergift till förmån för ett fåtals subjektiva uppfattning, som medgifvandet af en dylik valfrihet onekligen skulle innebära. Utan att ingå i någon pröfning af frågan, huru vida den kyrkliga eller borgerliga formen för äktenskaps ingående är den med handlingens inre väsen mest öfverensstämmande, anser utskottet sig likväl böra erinra, att den kyrkliga formen enligt gällande lag är den regelmessiga, medan den borgerliga allt fortfarande har karakteren af undantag, som lagstiftaren, dertill manad af omsorgen för upprätthållande af det organiska sambandet emellan stat och kyrka, sett sig föranlåten att medgifva. Redan hänsyn till denna omständighet borde enligt utskottets förmenande väcka betänkligheter mot beviljandet af den valfrihet, motionären begärt. Ännu betänkligare varder ett dylikt steg, om man i likhet med utskottet beaktar, huru som uppfattningen af äktenskapet och utsigterna för förverkligandet af dess uppgifter i ej ringa mån bestämmas af det sätt, hvarpå äktenskapet ingås. Detta sätt bör nemligen framför allt vara i sin mån egnadt att väcka och underhålla en allvarlig uppfattning af äktenskapet, men om redan i fråga om sättet för ingäendet af en äktenskaplig förbindelse ett visst godtycke får göra sig gällande, lärers sådant snarare komma att undergräfvat än stärkt en dylik uppfattning. Det torde jemväl kunna befaras, att den ifrågakända valfriheten, derest den komme till stånd, skulle komma att framkalla allehanda slitningar mellan kontrahenterna och deras anhöriga, äfvensom inverka störande

på den religiösa och moraliska uppfattningen hos vårt lands befolkning. Att hos vårt folk någon allmännare önskan skulle förefinnas efter en reform i motionens syfte, vågar utskottet fortfarande bestämdt bestrida; och denna omständighet utgör slutligen för utskottet ett ytterligare skäl att fasthålla den ståndpunkt, som utskottet i föreliggande fråga städse häfdat.

På grund af hvad utskottet sålunda anført, föranlåtes utskottet hemställa,

att motionen icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 februari 1892.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservation:

dels af herrar *Lilienberg, J. Anderson, F. Andersson* och *H. Andersson* och dels af herr *Mankell*, som ansett att utskottet bort tillstyrka den af motionären föreslagna skrifvelsen.